

ТЎҚҚИЗЛАР ТАШАББУСИ АМАЛДА

Аминат Мурзаева ЕРИМЛОВА, биринчи пойфазал фабрикаси бичувчиси.

Мен фабрикада 16 йилдан бери бир пехда меҳнат қиламан. Бу вақт мобайнида меҳнат унвондорлиги аниқ ортиди, ускуналардан фойдаланиш яхшиланди. Бу борда айниқса кейинги вақтда катта сарф бўлди.

Ишда мен шунинг меҳнатини тўғри ташкил этишдан бошладим. Прессга материал оқиборхонадан руло билан келди. Руло қанча вақтда тасма бўлишини ҳисоблаб чиқиб, мен руло ёлувчи билан бирга материал етказиб беришни шундай ташкил этдимки, натижада бекор туриб қолмиш ҳолатларга мулкҳо чек қўйилди. Турли материалларнинг ўзига хос томонларини ўрганиш менга ҳар бир рулодан илҳом борица кўпроқ ағавоҳка тайёрлаш имконини беришти. Меҳнат унвондорлигини оширишда бичувчи Пелагея Михайловна Рибченко билан меҳнат беллашувим катта аҳамиятга эга бўлди. Социалистик мусобақа жараёнида биз машиналарга хизмат кўрсатиш, материалларни яхши бичиш, иш суръатини тезлаштириш бўйича тажрибаларини алмашдик. Булар ҳаммаси қўшилди, катта маррали эгалланди — иккинчи беш йиллик планини ҳам бажариш имконини берди.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 169 (2761). ЧОРШАБНА 23 июль 1975 й. Газета 1966 йил 1 июлда янча бошланди. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Шаҳар индустрияси рапорти

Етти ойлик план тайёр!

Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб маҳсулот

реализация қилиш ва энг муҳим буюмларни ишлаб чиқариш бўйича етти ойлик давлат планини муддатидан илгари — 23 июлда адо этдилар.

Шаҳар корхоналари ой охиригача яна 55 миллион сўмлик саноат маҳсулотларини реализация қилдилар.

Ярим йилликка ЯКУН ЯСАЛДИ

Кеча Тошкент шаҳар партия ташкилоти активининг йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Шаҳар партия номидаги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Шаҳар партия секретари К. П. Дудин «1975 йилнинг биринчи ярмида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналарининг, хизмат кўрсатиш корхоналарининг иш якуллари ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада авж олдириш юзасидан шаҳар партия ташкилотининг вазифаларини ўз ичига олган ҳолда доклад қилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Космик кемалар — «Союз-19» ва «Аполлоннинг тарихда биринчи халқаро биргаликда учининчи тайёрлаш ва ўтказишда қатнашган биз, олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар, ишчилар ва космонавтлар коллективларини ва ташкилотларини, иши тўғрисида катта аҳамият қилганликларини ва диққат-эътибор берганликларини учун, самимий табрик ва кутлов сузулари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига самимий миннатдорчилик билдираман.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид И. БРЕЖНЕВга

Мухтарам Бош секретар жаноблари, Мен «Аполлон» ва «Союзнинг қандай улашганини диққат билан кузатиб бордим. Иккала космик кеманинг муваффақиятли тугатирилганлиги ҳамда кемалар тугатган ҳолатда бўлган чоғда экипажлар олиб борган илҳим шунча инқилобий аҳамиятга эга бўлганлигини тасвирлайди. Бу неча йил каттиқ ишлаб чиқариш қилганликларини аниқ кўрсатиб берибди. Шу учун билан ишоним билан айтмоқчи бўлдимки, бу неча йил каттиқ ишлаб чиқариш қилганликларини аниқ кўрсатиб берибди. Бу неча йил каттиқ ишлаб чиқариш қилганликларини аниқ кўрсатиб берибди.

Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетидан

Тошкент шаҳрида давлат ва кооператив турар жой фондининг техникавий ҳолати жамоат кўригини ўтказиш тўғрисида

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар Комитети ва Меҳнатчилар депутатлари Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитети Давлат ва кооператив турар жой фонди техникавий ҳолатини жамоат кўригини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Қарорда таъкидланишича, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг кўрсатиб келётган муттасил ёрдами тўғрисида Тошкент шаҳрида турар жой фонди йилдан-йилга ўсди бормоқда. Зилзиладан кейин 8 миллион квадрат метрдан зиёд қўл қаватли турар жой биноларни қуришди. Улар ҳозирги замон инженер-техник ускуналари билан янҳозланган. Турар жой фондининг 80 процент ишонлиқ билан, иссиқ ва совуқ сув билан, газ, канализация ва электр энергияси билан таъминланган.

нинг техникавий шайлиги юзаси қараб фойдаланишга таъминланган. Район ижроия комитетлари Москва, Ленинград, Киев, Свердловск, Уфа шаҳарларининг илҳор тажрибаларини талбоб этиш бўйича зарур чоралар кўраётдилар. Ушбу шаҳарлар уйларида фойдаланиш техникавий даражасини юксалтиришга, инженерлик ускуналарини диспетчерлаштиришга эришилди. Турар жой биноларининг яхши сақланишини таъминлашда корхона, ташкилотлар, муассасалар, ЖЭКларнинг раҳбарларига янбат талабчанлик етарли бўлмаётган, давлат уйларида истиқомат қилётган граждандарнинг юксак маъсулиятини ҳис этиши таъминланмаётган. Бу ишга депутат ва турар жой комиссияларини жалб этиш қўйиқарсиз аҳволда.

масалаларига жиддий эътибор бериш, уларнинг техникавий ҳолати ва асрашни яхшилашда раҳбарларнинг маъсулиятини ошириш тавсия этилди. Давлат ва кооператив турар жой фонди техника ҳолатини жамоат кўригини ўтказиш бўйича шаҳар комиссиясининг савати тасдиқланди. Шаҳар комиссиясига районларда жамоат кўригининг бориши ҳақидаги ахволини ҳар ҳафтада текшириб бориш, уй-жойларни кузги-кунда шароитларга тайёрлаш бўйича белгиланган тадбирларни амалга ошириштирилганлиги алоҳида назорат остига олиш вазифаси топширилди.

Турар жой фонди ва инженерлик ускуналаридан фойдаланишнинг тўғри ташкил этиш ва уларни сақлаш мақсадида район партия комитетлари район ижроия комитетлари турар жой ташкилотлари фаолиятни ўстириш, корхона ва ташкилотлар, турар жой фондига яна бўлган илҳорлар фойдаланиш устидан назоратни кўчатирилди. Улар вақти-вақти билан яна шу ташкилотларнинг раҳбарлари ҳисобини техникавий меҳнатчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш бўйича чора-тадбирлар белгиланмоқдалар.

Саноат корхоналари, муассасалар, ташкилотлар ва турар жой органлари касба союзи комитетлари уйлари аҳоли даражасида сақлаш бўйича, «Коммунистик турмуш ва намунади тартиб уйи» номини олиш учун кураш бўйича коллективлар ўртасида социалистик мусобақани йўлга қўйиш масалаларида қўйиқарсиз ишланмоқдалар.

Тошкент шаҳар давлат ва кооператив турар жой фондининг техникавий ҳолатини жамоат кўригини ўтказиш тўғрисидаги илҳоз тасдиқланди. Район партия комитетларига ва район ижроия комитетларига, саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, транспорт ва алоқа, олий ўқув қотлари ва муассасаларнинг раҳбарлари билан ҳамкорликда уларнинг ўз ичига ва хизматчиларни истиқомат қилётган уйлари қарашли ЖЭКларга уйлари ва улар атрофидаги территорияларнинг техникавий ҳолати даражасини яхшилашда ёрдам кўрсатиш бўйича ота-бобо қилиш ишларини ташкил этиш тавсия этилди.

Шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети шу билан бирга таъкидлайдикки, турар жой фонди талайгина қисмининг техникавий ҳолати, улардан фойдаланиш даражаси, улар атрофидаги территорияларни ободлаштириш ахволи бугунги кун талабларига ҳали тўла жавоб беришга деб бўлмайдик. Қўй уйлари, айниқса корхона, ташкилот ва муассасалар қарамонига бўлган бинолардан қўйиқарсиз фойдаланишмоқда, капитал ремонтни учун кам маблағ ажратилмоқда, ажратилган маблағлар оса ёмон ўзлаштириляётган. Ремонт ишлари сифати паст даражада, уйлари гарантсия беришчи паспортларсиз фойдаланишга топширилмоқда. Биноларнинг кузги-кунда маъсулга тайёрлик ҳолатини текшириш натижасида шу нисра маълум бўлдики, қўлғини иситиш воситалари, боқариш тармоқлари, қозонхоналар ҳамда газ билан таъмин этувчи системалар

Юқорида қайд этилган нуқсонларни бартараф этиш, москиликларнинг илҳор тажрибаларини талбоб этиб, турар жой фондининг фойдаланишнинг техникавий даражасини ошириш мақсадида Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети 15 июлда 15 октябргача бўлган вақт мобайнида Тошкент шаҳрида давлат ва кооператив турар жой фонди техникавий ҳолатининг жамоат кўригини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилди. Район партия комитетларига, район ижроия комитетларига маҳаллий советлар, саноат корхоналари, ташкилот ва муассасалар, турар жой коммунал органлари фаолиятни ўстириш назоратини кўчатириш тақлиф этилди. Айниқса, давлат ва кооператив турар жой фондининг фойдаланиш

Партия, касба союзи ва юксомол ташкилотларига аҳоли ўртасида квартираларни, биноларни зарур техникавий ҳолатда сақлаш зарурлигини, қовилларни, улар атрофидаги территорияларни ободлаштириш, давлат турар жой фонди ва ун сақлаш қондаларини бузувчиларга қарши қатъий кураш олиб бориш лозимлигини кенг тушуштириб бориш тақлиф қилинди. Коллективлар ва аҳоли ўртасида уйлари аҳоли даражасида сақлаш. «Намунади тартиб уйи» номини олиш учун социалистик мусобақани ташкил этиш ва ўтказиш муҳим аҳамиятга эга. Ҳар обда таънавали ваъзига социалистик мусобақа натижалари якулини ҳақида го-дильларга ымпеллар тақдим этилади. «Тошкент оқшом» ва «Вечерний Тошкент» газеталари редакцияларига жамоат кўригини боришини кенг ёритиш тақлиф этилди.

Кеча Тошкент шаҳар партия ташкилоти активининг йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Шаҳар партия номидаги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Шаҳар партия секретари К. П. Дудин «1975 йилнинг биринчи ярмида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналарининг, хизмат кўрсатиш корхоналарининг иш якуллари ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада авж олдириш юзасидан шаҳар партия ташкилотининг вазифаларини ўз ичига олган ҳолда доклад қилди.

Муҳофизат қилинган масала юзасидан аҳоли қатли қарор қабул қилинди. Партия активининг йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Шаҳар партия номидаги йиллик йўналиши бўлиб ўтди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ УРТОҚ А. А. ЛЕОНОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет «Союз-19» кемасида АҚШнинг «Аполлон» кемаси билан биргаликдаги космик парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ҳамда айни вақтда мардик ва қаҳрамонлик кўрсатганини учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Уртоқ Алексей Архипович Леонов Ленин ордени ва иккинчи «Олтин юлдуз» медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони уртоқ А. А. Леоновнинг жасорати ишонлини, қаҳрамонининг юртида унинг бронза бости ўрнатилсин. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1975 йил, 22 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ УРТОҚ В. Н. КУБАСОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет «Союз-19» кемасида АҚШнинг «Аполлон» кемаси билан биргаликдаги космик парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ҳамда айни вақтда мардик ва қаҳрамонлик кўрсатганини учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Уртоқ Валерий Николаевич Кубасов Ленин ордени ва иккинчи «Олтин юлдуз» медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони уртоқ В. Н. Кубасовнинг жасорати ишонлини, қаҳрамонининг юртида унинг бронза бости ўрнатилсин. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1975 йил, 22 июль.

«АПОЛЛОН» КЕМАСИНИНГ ПАРВОЗИ

Хьюстон, Учинчи боқариш маркази, 22 июль. (ТАСС махсус мухбирлари). Америка астронавти Т. Стафорд, В. Врандт, Д. Свельтон «Аполлон» космик кемасининг бортида учинчи давом эттирилди. Америка астронавти «Союз-19» кемасининг ерга қўнганлиги тўғрисидаги хабарни ешитганларидан кейин биргаликдаги ёстиригимизда қатнашган совет партияларининг программанинг муваффақиятли тугаланиши билан қутқандилар.

Кўришни ўтказишдан мақсад ҳар бир турар жой биноси ва уй-жой территорияларининг зарур техникавий тартибга келтириш ва ушбу ишларни бажаришда ЖЭКлар, ремонт-қурилиш ташкилотлари, корхоналар, илҳим-тадқиқот ҳамда лойиҳалаш ташкилотлари моддий ва меҳнат ресурсларидан фойдаланиш, б а р ч а жамоат ташкилотлари ва шаҳар аҳолисининг бу ишда кенг иштирокини таъминлашга қаратилган тадбирларни амалга оширишда ишбилармонлиги алоҳида таъкидланади.

— ҳар бир уй, подвэл ва ҳовли территориясининг синичилаб текширувдан ўтказиш ва биноларни, тоиларни, баканларни, подвэлларга кирилмаган йўллари ва уйлари ҳамда территорияларини ободлаштириш бўйича бошқа юмушларни бажариш бўйича ремонт ишлари ҳамини, баканлиш муҳлати, ҳамда икки этувчи кишиларни белгилаш; — турар жой биноларини норой ва капитал ремонт қилиш паналари бажарилишини таъминлаш, ремонт ишлари бўйича тасдиқланган муҳлатларга риоя этиш ва ремонт

Тошкент шаҳрида давлат ва кооператив турар жой фондининг техникавий ҳолати жамоат кўригини ўтказиш тўғрисида

НИЗОМ ишлари сифатини оширишга эришиш; — барча минорайонлардаги ҳовли территорияларида ободлаштириш бўйича ишларни бажариш, бузилиши лозим бўлган уйлари аниқлаш ва бузиш бўйича, шунингдек, саройлар, типовой бўлмаган тўсиқлар ва бошқа ишлаб чиқариш эксплугация мақсалларида фойдаланишда ишбилармонлиги бўзиш бўйича тадбирларни амалга ошириш; — ҳовлилардаги тўсиқлар, ҳўналарнинг ремонтдан чинариш, шунингдек, ҳовлилардаги илҳим архитектура фойдаланишнинг бошқа етишмаган элементларини ўрнатиш, уларнинг тайёрлаш учун қабул қилинган лойиҳаларга кўра районлардаги барча резера ва инжонистларни ишга солиш; — ҳовлиларда дарахтлар, буталар ўтказиш, лина йўллари барпо этиш, шунингдек, мажмуа яшил бойликларини тартибга келтириш; — аҳоли ва эксплуатация этувчи ташкилотлар ўртасида уйлари, подвэлларни, квартираларни намунади сақлаш учун мусобақани кенг авж олдиришни таъминлаш, юксак намунади хизмат маданиятига эришиш, бундай мусобақаларнинг энг яхши самара берадиган формаларини аниқлаб, уларнинг барча шаҳар минорайонларида кенг ёй

Тошкент шаҳрида давлат ва кооператив турар жой фондининг техникавий ҳолати жамоат кўригини ўтказиш тўғрисида

НИЗОМ ишлари сифатини оширишга эришиш; — барча минорайонлардаги ҳовли территорияларида ободлаштириш бўйича ишларни бажариш, бузилиши лозим бўлган уйлари аниқлаш ва бузиш бўйича, шунингдек, саройлар, типовой бўлмаган тўсиқлар ва бошқа ишлаб чиқариш эксплугация мақсалларида фойдаланишда ишбилармонлиги бўзиш бўйича тадбирларни амалга ошириш; — ҳовлилардаги тўсиқлар, ҳўналарнинг ремонтдан чинариш, шунингдек, ҳовлилардаги илҳим архитектура фойдаланишнинг бошқа етишмаган элементларини ўрнатиш, уларнинг тайёрлаш учун қабул қилинган лойиҳаларга кўра районлардаги барча резера ва инжонистларни ишга солиш; — ҳовлиларда дарахтлар, буталар ўтказиш, лина йўллари барпо этиш, шунингдек, мажмуа яшил бойликларини тартибга келтириш; — аҳоли ва эксплуатация этувчи ташкилотлар ўртасида уйлари, подвэлларни, квартираларни намунади сақлаш учун мусобақани кенг авж олдиришни таъминлаш, юксак намунади хизмат маданиятига эришиш, бундай мусобақаларнинг энг яхши самара берадиган формаларини аниқлаб, уларнинг барча шаҳар минорайонларида кенг ёй

ИШДА ФАОЛЛИК КЎРСАТАЙЛИК

Давлат ва кооператив турар жой фонди техникавий ҳолати жамоат кўригини ўтказиш бўйича шаҳар комиссиясининг йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди.

қайд этиб ўтди. Районда корхоналар, муассасалар, турар жой ташкилотлари раҳбарлари иштирокида кенг қўлғини ўтказиш бўлиб ўтди. Бу йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Районда корхоналар, муассасалар, турар жой ташкилотлари раҳбарлари иштирокида кенг қўлғини ўтказиш бўлиб ўтди. Бу йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди.

ишлари сифатини оширишга эришиш; — барча минорайонлардаги ҳовли территорияларида ободлаштириш бўйича ишларни бажариш, бузилиши лозим бўлган уйлари аниқлаш ва бузиш бўйича, шунингдек, саройлар, типовой бўлмаган тўсиқлар ва бошқа ишлаб чиқариш эксплугация мақсалларида фойдаланишда ишбилармонлиги бўзиш бўйича тадбирларни амалга ошириш; — ҳовлилардаги тўсиқлар, ҳўналарнинг ремонтдан чинариш, шунингдек, ҳовлилардаги илҳим архитектура фойдаланишнинг бошқа етишмаган элементларини ўрнатиш, уларнинг тайёрлаш учун қабул қилинган лойиҳаларга кўра районлардаги барча резера ва инжонистларни ишга солиш; — ҳовлиларда дарахтлар, буталар ўтказиш, лина йўллари барпо этиш, шунингдек, мажмуа яшил бойликларини тартибга келтириш; — аҳоли ва эксплуатация этувчи ташкилотлар ўртасида уйлари, подвэлларни, квартираларни намунади сақлаш учун мусобақани кенг авж олдиришни таъминлаш, юксак намунади хизмат маданиятига эришиш, бундай мусобақаларнинг энг яхши самара берадиган формаларини аниқлаб, уларнинг барча шаҳар минорайонларида кенг ёй

қўлғини ўтказиш бўлиб ўтди. Районда корхоналар, муассасалар, турар жой ташкилотлари раҳбарлари иштирокида кенг қўлғини ўтказиш бўлиб ўтди. Бу йилги йиллик йўналиши бўлиб ўтди. Районда корхоналар, муассасалар, турар жой ташкилотлари раҳбарлари иштирокида кенг қўлғини ўтказиш бўлиб ўтди.

Қудратли механизм БУГУН

1-ГИШТ ЗАВОДЛАРИ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ КОРХОНАЛАРДА 2 ТА АВТОМАТ ТАХЛИЛЧИ СРНАТИЛА БОШЛАДИ. Бу тахлилка илҳимнинг ҳар бири смендада 35 минг гинт тахлилди. Бошқарма коллективини йил бошидан бунгигача 28 миллион дона гинт чиқарди. Шунча маҳсулотнинг ҳаммаси «Главатентост» ро-йга қарашли қурилиш объектларига етказиб берилди. Гинтчилар КПССнинг XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб олишга бел боғлаганлар. Улар шу йилнинг октябрий ойида 226 миллион 400 минг гинт тахлилди. Бу йиллик топшириқни муддатидан олдин адо этишга аҳд қилганлар.

ЯХШИ ХИСЛАТ —
ГУЗАЛ ФАЗИЛАТ

ШИРИН СЎЗ — УМР ГИЁҲИ

Хар касбнинг ўзига хос шавқ-заъин бор. Лекин шифокорлик касб ўзгача бир селга эга. Чунки у инсонни дардан халос этиб, тетиклик бахш этади, уни яна меҳнатга, ҳаётга рўҳлантиради.

Баъзан жуда оғир ҳолат қолган кишини парварши қилиш, ҳатто касалнинг ўзига ҳам, оила аъзоларига ҳам кийинчиликни туғдириши мумкин. Совет шифокониси аса, унга ўз бағрини кенг очиб қарши олади.

Энг яхши деб ўйлаб юрган кишиларнинг сента вечагонлик мезор муҳаббат борлигини бошинг ёстиқда етганда чуқурроқ ҳис этасан, чунки хасталик ҳам дўстлик учун бир синов.

Шифокорга ҳеч қимса қўнгли қўмсаб, ўйнаб-куяш учун, сайри-томонага бормайди. Лекин унинг қўнгли ва руҳи кўтариллиб қайтиши кўп жиҳатдан шифокорлар қўлида.

Шифокорлар хар хил бўлади. Баъзи бирлари бемор билан узундан узун ўринсиз гап сотиб, қороз тўлдириб билан вақт ўтказадилар, аммо бемор аҳволини ўзи бевосита кузатадилар. Ўз касбинин севган, истеъдодли, оқил врач беморнинг психик ва физиологик ҳо-

латини сиққовлик билан чуқур кузатиш учун вақтини кўпроқ сарфлайди ва касалнинг дардига малҳам налайди.

Шифокорларда даволанувчи кишилар хатти-ҳаракатларининг ҳам ўзига хос этикиси бор. Ҳақдан ортиқ нағма, ичмаганини тош дейдиган писмиқ киши, ўзини ҳам, ҳамроҳларининг ҳам юракларини қисиб, дардларига дард қўлади. Чамага гайдан бўшамайди, сержан шили эса, ҳаммаининг оёқини ташлаб, бузиб, мет-дага тегади. Қалби, чечраси оини, оқ қўнгли, ширинсухан киши фойдали сўхбати билан ўзига ҳам, ўзгаларга ҳам ором бахш этади.

Касалхонадаги беморларнинг ўзаро сўхбатлари ҳам хар хил бўлади. Баъзилари турли-туман ваҳима гаплар билан сўхбатлашлари тўшқунликка, парокандаликка ултаса, оқиллари эса, уларнинг соғайишлари учун қанот бахш этадилар.

Уч нарсани умринг, дўстинг, соғлигинг борлигинда қадрини бил, улар сени ташлаб кетга, ўриқларини ўзинг ағалтайди.

Соғлигинг ҳисобига бойлик ва турли бевақоонар тўплашга ин-

тилма! Оғир касал бўлиб бо-қинг ёстиқда етудек бўлса, ҳа-то бўйинидаги дуру-марварид, дулоғинидаги олтин сирга, қў-нглидаги қўт қўли узук ҳам оғирлиги билан сента малол кетлади.

Пок инсон қалбига худбин, не-вогар, чаён нуҳа тухматининг тўнган захрни зарралаб қидириб олиб ташлаш, унинг мажруҳ бў-ган асвб қасрини қайта тиклаш учун совет жамоатчилигининг қў-рсатган фидокорлигини ва ме-х-ри дарё шифокорларининг невоглик чеқан узок захматларини та-рифлаш учун тил ҳам, қалам ҳам оқизили қилади.

Агар биз доноларнинг сўзла-рига амак қилиб, ақлий ва жи-смоний меҳнатни мунтазам боғлаб олиб борсак, белгилли режими-ни одат қилиб, танаши ёшдан ки-шига раҳиб, табиятининг сув, ҳаво, қўнғи нури каби зарур не-ъматларидан ўриқли фойдалана-бисан, айниқса, қўнғиндан кел-ганча бир-биринингиз руҳий кў-тариқлик кайфияти нўғмон этиб, асвб қасрини асрасак, хар қай-сиз ўз хонадонингизга тобора оқодалик раҳминин кирта борсак, касалхонага кам қатнаб, жонқуяр

шифокорларимизнинг ҳам ортиқ-ча машаққат чекирмаган бўлар эдик. Маълумки, бунинг учун биз-да барча шароит мавжуд.

Бемор хўзурига дўст, ёру-би-родарларининг ташириб буюриш-ларининг ҳам ўз ўрни, ўз ўрини бор. Ишонинг борица унинг руҳий кайфиятини кўтаришга ёрдам қил-ди. Бу ш қўнғиндан келмаска, до-қал унинг дилини қисадиган хў-нук гапларига қилма. Қолаверса, беморни изтироб чекириб ээ-мални билан гап сотиб, унинг қо-шида узок ўтирма.

Агар бирор инши шифокорга мўдом асабининг ёмонлигиндан шикоят қилар экан, унинг сабаб-ларини чуқур аниқламоқ учун аввало, умр йўлдошининг тилини ва феълини яхши билмоқ, сўнгра бошқа тадбирларини ўйламоқ ло-зим. Маълумки, айниқса касал кишининг дили покис бўлиб, ў-шрини сўзинг ва яхши муоам-ланинг гафоси бўлади. Шунинг учун ҳам шифокорнинг ҳар бир-илиқ қалом ва яхши ниётлари бемор учун умр гиёҳи дейилади.

Раҳимжон УСМОНОВ,
Республикада хизмат кўрсат-ган ўқитувчи.

Социализм мамлакатларида Мусобақа марралари

БУДАПЕШТ. Тўртинчи беш йилликнинг якуловчи йили планларини муддатдан олдин бажариш учун ўтказилган социалистик мусобақа Венгрия Халқ Республикасида яхши натижалар бермоқда.

Челье металлургия ва маши насозлик комбинатининг коллективни шу йилнинг олти ойи мобайнида халқ хўжалигига қилган таъқари 156 миллион форинтлик маҳсулот берди.

Сегед тўқимачилари шу йилнинг олти ойи ичда СССРда ўз савдо ширинлигига планда кўзда тутилгандан 50 минг квадрат метр кўп хар хил таллама етказиб берди.

ВАРШАВА. Бу йил социалистик мусобақада Халқ Польша меҳнатчиларидан қариб 2,7 миллион киши иштирок этмоқда. Польша Халқ Республикасидаги завод ва фабрикаларнинг ишлаб чиқарган коллективларидан 70 миңдан ортиқ инши социалистик меҳнат бригадаси деган фарди номин олин ш учун курашмоқда.

«Энг яхши касб эгаси» деган номин олиш мусобақаси Польша Халқ Республикасида кенг кўчат ёзди. Бу мусобақада ўзини кўрсат-ган кишилар «ПХРнинг хизмат кўрсатган металлурги», «ПХРнинг хизмат кўрсатган темир йўлчиси» ва бошқа шу каби ишновларни фахр билан тақриб юрадилар.

ГАВАНА. Куба Компартияси-нинг шу йил декабрь ойида ўтказилган биринчи съезди шарафига ўтказилган социалистик мусобақа Куба меҳнатчилари ўр-тосида тобора кенг кўчат ёзмақ-да.

Куба меҳнатчилари касабасоюз марказга қарашли барча тармоқ касабасоюзлари доирси-да, мамлакатдаги энг оммавий жамоат ташкилоти бўлиши Революцияни ҳимоя қилиш қозғалти-ри аъзолари ўртасида, Куба зо-тинчилари федерациясида, ма-ляда деҳқонлар Миллий хўшмаси аъзолари ўртасида социалистик мусобақа турисида янги коллектив ва янги-янги шартномалар ту-зилмоқда.

ПРАГА. Чехословакия Социалистик Республикасида бешинчи беш йиллик мобайнида 500.000 квартира куриш планлаштирилган эди. ЧССР бинокорлари Чехосло-вакия Компартиясининг XIV съезди қўнғи вафдаларини муваф-фақиятли бажариш учун ўтказил-лабган умумхалқ социалистик му-собақасида актив қатнашиб, бош-да белгиланган программани анча ошириб бажаришга ва планга қў-шиқчи равишда 90.000 квартира куришга ваъда бердилар. Беш йилликнинг ўтган тўрт йрим йили якулини шуни кўрсатмоқдаки, ишнов бозор қилганлигининг 30 йиллик шарафига ўз анималарига олган юксак мажбуриятини ал-батта шараф билан бажарадилар.

ДЕХЛИ. Давлат меҳнат министри Р. Редди радио орали сўзга чиқиб, ҳинд халқининг ре-вюция ва фашизм ку-рашига қарши курашда ишчилар синфи билан муҳим ролин таъкид-лади.

Ҳозирги шароитда, — деди у, — ишчиларнинг бирлиги, уларнинг сано-ат ишлаб чиқаришида ва бошқаришидаги ак-тив иштироки алоҳида аҳамият касб этади.

Кейинги вақтлардаги воқеалар экономайингнинг давлат сектори аҳамиятини биринчи ўринга чиқариб қўйди, деб таъкидлади ми-нистр. Бу секторнинг норхоналари Ҳиндистон жамоатининг прогрессив йўлдан ривожлантириш-га, халқ фаровонлигини яхшилашга жуда катта ҳисса қўшмоқда. Ҳозир экономайингнинг давлат секторидagi жамини ка-питал маблағлар 60 ми-лиард рупиядан ошди. Марказий ҳукуматнинг бевосита қарамоғида бўлган норхоналарнинг ўзига ҳозир бир йрим миллион киши ишлаб турмоқда. Бу норхоналар 1973 — 74 моли йилида 68 миллиард рупияни меҳ ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатди. Шу тари-қада улар давлатга 1 миллиард 480 миллион рупия соф даромад кел-тирди. Давлат сектори-нинг норхоналари ҳам-ма соҳаларда узининг самарадор ва рентабел эволюциясини исботлади, Ҳиндистонда янги жа-мият барпо этишга ёр-дам бериб келмоқда, деб таъкидлади министр.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА САМАРАЛИ ЁРДАМ

СОФИЯ. Қора металлургия илмий ортиқ проблемани ишлаб чиқдилар. Шундан 150 га яқин ҳозирча ишловда ўн икки йил бўлди. Шу вақт ичда институт ходимлари Болгария Халқ Республикасининг халқ хўжали-ги учун муҳим бўлган 300 дан да.

ҲАР ТҮРТ КИШИНИНГ БИРИ ЎҚИМОҚДА

УЛАНБАТОР. Монғолия Халқ Республикаси Халқ Революцияси-нинг 54 йиллигини социалистик санъат ва халқ маорифини ривож-лантириш соҳасида катта муваф-фақиятлар билан кутиб олмақда.

Революциядан аввал қўнғили аҳолини саводсиз бўлган мамла-кат ЮНЕСКОнинг маҳусу муно-фоти билан — шу социал иллатни

туғатганлиги учун Н. К. Крупская номидаги халқаро мукофот билан таъдирланди. Ҳозир МХРда эти-та олий ўқув юрти, 12 та илмий таъдирот институти, ўйлаб ҳуна-рчилик билан юртлири, 550 дан ортиқ умумий таълим мактаби ишлаб турибди. Республиканинг ҳар тўрт гражданидан бири ўқи-моқда.

КИМЁ САНОАТИНИНГ ПОЙТАХТИ

БЕРЛИН. Шведт шаҳри ГДР қадрлари СССРнинг ўнуб юрла-рида тайёргарликдан ўтдилар «Дўстлик» нефть қувури орқали недучи совет нефти Шведтга ка-бул қилиниб олинди.

Ҳозир «Шведт» нефть-кимё комбинатида 8 миңдан ортиқ киши ишламоқда. Унинг йиллик маҳсулотини 2,5 миллиард маркага боради.

қадрлари СССРнинг ўнуб юрла-рида тайёргарликдан ўтдилар «Дўстлик» нефть қувури орқали недучи совет нефти Шведтга ка-бул қилиниб олинди.

Ҳозир «Шведт» нефть-кимё комбинатида 8 миңдан ортиқ киши ишламоқда. Унинг йиллик маҳсулотини 2,5 миллиард маркага боради.

ЧАЛАКАМ-ЧАТТИ ҚАРОР

КУАЛА-ЛУМПУР. Малайзия соғлиғини сақ-лаш министриги «Мак-сусоналар» деб ата-ган зоналарини чега-рини белгилади. Шу зо-наларнинг аҳолиси сан-итарияга энд шароит м-нудга келишида айб-дор деб топилса, катта миқдордаги пул жари-маси солинадиган ёки ка-бул қўйилди. Бу чора мамлакат пойтахти — Куала-Лумпурнинг баъзи кварталлари аҳолисига, Пенанг, Малакка, Иоҳ

ва шу сингари йирки тез-тез такрорланиб қилин шай министр-лигининг қарорини шарҳлаб, унинг чалакам-чати қарор эналлигини таъкидламоқдалар. Ба-шарти ҳукумат маъму-рлари шу қарорга риоя қилмаган бўлсалар, ка-роба қулбаларга иш-овчи жамини аҳолини ка-маб қўйишга тўғри ке-лади, чунки бу қул-баларда ишовчи энг на-бағал аҳоли табаналар жарима тўлаш бир е-да турсин, очинчор ҳа-ёт чекириб турибди.

КАПИТАЛИЗМНИНГ УЗИГА ХОС ХУСУСИЯТИ

Ишновлик — капитализмнинг ўзига хос хусусиятидир. Ҳозирги вақтда дунёда неча ўн миллион-лаб кишилар иш тополмай юри-шибди. «Умумий бозорга аъло бўлган тўқтинчи мамлакатнинг ў-зида ҳозир 4 миллиондан ортиқ ишсиз бор. Бутун ҳафта давоми-да иш билан тўлиқ таъминланма-ган кишилар бу ҳисобга кирмай-ди.

Италия ғисабасо союз бирла-шмасининг маълумотларига қара-ганда, мамлакатдаги ишсизлар 1,2 миллион кишидан ошди.

Капиталистик мамлакатлардаги ишсизлик инқиби жаҳон урғиши-дан бери энг юқори поғонага қў-тарилди. Кейинги икки йилнинг ў-зида ишсиз бозорга аъло бўл-ганда Америкадаги «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» журнали, АКШ, Канада, Япония, Австра-лиа ва Фарбий Европада 15 мил-лионга яқин киши ишсизлик азо-бини тортмоқда, яна 5 — 6 мил-

лион киши иш билан тузукроқ таъминланмаган.

Журнал яқин вақт ичда аҳ-волнинг ахшиланлигига ҳеч қан-дай умид йўқлигини таъкидлайди. Фарб мамлакатларида сурункали ишсизлик давом этаверди инқи-содий таназууд тавом бўлганда кейин орадан анча вақт ўтган-дан сўнғ ҳам ишсизлик даражаси унчалик пасаймайди. «Тўла ёки даярли иш билан тўла таъми-ланмиш лавонлари ўтиб кетди». — деб таъкидлайди «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт».

1974 йил май ойидан шу йил май ойигача Фарбий Германияда салкам 500 миң киши ишдан ташқилатилди. Фарбий Европада-ги «Умумий бозорга аъло бўл-ганда» мамлакатлар орасида ишсиз-лик хали бу қадар тез кўчмай-ган эди. Эътибор қилинган расмий маълумотларга қараганда, ҳозир ГФРда жами 1 миллион 16 миң ишсиз бор.

ГФР. Кёльн — Рейм областининг тарихий, маданий ва иқтисодий маркази. Катталлики жи-ҳатдан мамлакатнинг тўртинчи шаҳрида 900 миң аҳоли яшайди. Кёльнда 7 та музей, қатор театрлар, картина галереялари, олий ўқув юртлири бор.

Машхур Кёльн собори шаҳарчиларнинг Фах-ри ҳисобланади. Готик архитектураининг ана шу ноёб ёдгорлиги 1248 — 1880 йиллар давоми-да қурилган. Узининг сатхи жиҳатдан фанат Лондондаги Милан ва Римдаги соборлардан кичикроқ.

СУРАТДА: шаҳар мар-казидаги «Пидлар зо-наси».

А. Урбан фотоси, ТАСС фотокоррасиас.

ЯГОНА КОМПЛЕКС

Пензада янги область болалар касалхонаси очилди. Ун етти маҳусу бўлими бўлган замона-вий даволаш комплексига стационар ва катта поликлиника кирди.

Бу касалхона областдаги болалар даволаш му-ассасаларининг ташкилий-методик маркази бў-лади. Ягона касалхона комплексининг барпо этилиши билан шаҳар болалар поликлиникалари ҳузурида ички стационарларини сақлаш учун зарурат қолмади.

Саломатлик нобовлари

КАМТАРИН, ШИРИНСУХАН...

Манзура Ҳамидова билан унинг иш қаб-илетида, бир йилга чой устида гап бошладик. У яқинда Москвадан қайтганини, ўзи до-имий илмий ҳамюрлиги қилиб турганини А. А. Мясников номи қар-диология институтида бўлиб, юрак касалли-ларини даволашни ўра-ниб қайтганини ҳикоят қилди.

Манзура қонини и г ҳаёти жуда олий бош-ланди. У 1940 йилда Ташкент медицина институтини битирган. Пенсент райондаги Керовчи қишлоғидаги касалхонага врач бў-либ борди.

Қишлоқдаги ишлар-ни сўзлар экан. Ман-зура опа камтаринлар-ча!

— Учинг бошқа-ю, иш бошқа бўлар экан. Ўша кезларни ёдимга олсам, қийналганла-римни, касалини да-волашга йўл қидирган-ларимни ҳеч чунта оймайман, — дейди.

1945 — 47 йиллар орасида Ташкент врачлар малакасини ошириш институтида ишлаб туриб, «Сурун-кисига давом этадиган ичак орғини касалли-ларини, жигар касал-лиларини даволаш» бўйича илмий иш олиб бориб, медицина фан-лари кандидати де-ган илмий даражани ағгалдим. — сўзида давом этди опа.

— Сиз областларга ҳам тез-тез бориб ту-расиз деб эшитаман...

— Биз, шифокор-лар кеча-кундуз ўзи-мизни халқ соғлиғига сафарбар деб биламиз. Бугун Самарқанда, эртага Бухорода, Тер-мизда, Хоразмда, қа-

фойдалидир. Кунинг биринчи ярмида қўнғи юрининг спектрида инсоннинг чинишини учун зарур бўлган ультратинафша нур-лар кўп бўлади. Кунинг иккинчи ярмида қидирувчи ультра-қизил нурлар қўн-ғийди.

Кўнғи ваънаси қа-бул қилинганда ет-тигит машлар, спорт ўйинларидан, фой-даланган. Кейин, ал-даланган таъниб, хўлла-ган соғиқ билан ар-нини, устингиздан сўз қўйиш, душ қабул қи-лиш ёки чўмилтиш фойдали эканлигини унутманг. Афуски, қўнғичилик кишилар бу-нинг тескарисини қи-лашади.

Кўнғи ва сув воси-таларидан фойдалан-гандан сўнғ соя-сал-қини ерда 15 — 20 ми-нут дам олинг. Вада-ни «қорайтириш» учун турли кремларнинг фойдаланиши қониз зар-рардир.

Кўнғи ваънасида кей-ини иштаҳа яхши бўлиб, лоҳаслик сезил-маска, яхши ухламас-ка, демак кўнғи ви-таминидан тўғри фой-даланган бўласиз.

А. ТОҲИРИН, медицина фанлари кандидати.

Кўнғи ваънаси қа-бул қилинганда ет-тигит машлар, спорт ўйинларидан, фой-даланган. Кейин, ал-даланган таъниб, хўлла-ган соғиқ билан ар-нини, устингиздан сўз қўйиш, душ қабул қи-лиш ёки чўмилтиш фойдали эканлигини унутманг. Афуски, қўнғичилик кишилар бу-нинг тескарисини қи-лашади.

Кўнғи ва сув воси-таларидан фойдалан-гандан сўнғ соя-сал-қини ерда 15 — 20 ми-нут дам олинг. Вада-ни «қорайтириш» учун турли кремларнинг фойдаланиши қониз зар-рардир.

Кўнғи ваънасида кей-ини иштаҳа яхши бўлиб, лоҳаслик сезил-маска, яхши ухламас-ка, демак кўнғи ви-таминидан тўғри фой-даланган бўласиз.

Бизнинг қилгил ша-ронимизда кўнғи ваъ-насини ерталаб соат 9 дан то 11 гача қа-бул қилиш қўлай ва

ҚУЁШ НУРИДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИНГ

Инсон организмни-нинг энг муҳим ҳусу-сиятларидан бири, унинг таъни муҳит ў-ғаришларига мослаша олишидир. Мосла-шининг энг асосий воситаларидан бири — организмни чинқит-ришлар. Чинқитириш мақсадага қўра тур-чи бўлади: ҳаво, сув ва кўнғи воситасида амалга оширилади.

Кўнғи нурда чин-қитириш организмни му-стаҳкамлаш ва турли касалликларга қарши-лик курашни қоби-лятини ўстиришда муҳим аҳамиятга эга. Кўнғи нур кишининг кайфиятини, унқусини яхшилайди. Нур тар-кибидagi ҳаётбахш ультратинафша нур-лар одам организмнида актив бўлмаган про-витами Дни витамин Дга айлантиришга ёр-дам беради.

Бола организмда Д витамини етишма-са, бола рахит билан хасталанади. Бу ка-салликда организм о-вқат маҳсулотлари тар-кибидagi сулқларни мустаҳкамловчи фос-

Диалом Абдурашова Киров райондаги 5-стоматология поликлиникасида ишлайди. Ундан шифо топган кўнғаб ҳамшаҳарлариниз чин кўнғидан раҳмат айтишмоқда.

СУРАТДА: (қалдан ўнгра) ҳамшира Шоҳида Тошматова ва стоматолог-врач Диалом Абдурашова бемор тишини даволашмоқда.

Ҳ. Мирзақаримов фотоси.

КАСПИЙ СОҲИЛИДА САНАТОРИЙ

Каспий денгизининг шарийи соҳилида «Ман-гилларийбохо т ф а о» бошқармасининг мабла-ғлари билан курортган са-наторийнинг қорпусла-ри қад кўтарди. Форт-Шезенчо шаҳри атро-фида барпо этилган ши-фокон комплексига сув-балчик ёрдамда даво-лаш, физиотерапевтика кабинети ва бошқа ка-бинетлар, ошхона, музи-ка салони бор. Шу ерда ёнма-ён аюйиб нум пляжи бор.

Янги санаторий-профи-лакторийда радикулит-ни ва баъзи бошқа ка-салликларни даволаш мумкин.

Камқонликни даволаб бўладими?

Одам организмда тўрт-беш литр қон бўлади. Қонда эритроцит, лейкоцит, тромбоцит каби ҳужайралар бор. Бу ҳужайралар таркибида оқсил, ёғлар, глюкоза, фермент, тузлар, микроэлемент-лар ва витаминлар бўлади. Бу моддалар қонда маълум миқдор-да мавжуд. Улар организмдаги ҳамма тўқималарнинг оқватлаши-ни ва нафас олишида иштирок этади.

Камқонликнинг олдини олиш учун уни келтириб чиқариладиган сабабларни бартараф этиш керак. Масалан, оқсозон-ичак, янгар, буғирак ва турли юқумли касал-ликларни ўз вақтида даволаш ке-рак. Шунингдек, қон ишлаб чи-қарувчи органлар шнинг нор-

мал ҳолат бўлиши қон касалли-гининг олдини олишида асосий воси-талардан биридир.

Шуни айтиш керакки, камқон-лик хасталиғи оқватлашиш режи-мига риоя қилмайдиган кишилар-да кўпроқ учрайди. Улар қунда-лик оқватлашишда балиқ, гўшт, туҳум ва бошқа маҳсулотларни етарли истеъмол қилишмайди, бир хил оқватлашишга одатланиб қо-лишган. Бу эса камқонлик касал-лигини келтириб чиқаради. Баъзи-да темир моддаси, витамин В ва В₁₂ препаратлари етишмасли-гидан ҳам камқонлик пайдо бўлади.

Камқонлик хасталиғида дастав-вал дармонсизлик боп айланмиш, кўз тиниши ва қўлоқ шангилла-ши белги беради, баъзида соч ту-

ша бошлайди, тирноқ мўрт-бў-либ қолади. Айрим кишиларда иштаҳа пасайди, тилда ва тери-да хар хил тошмалар пайдо бў-лади. Киши кўп қон йўқотганда эса нафас олиши тезлашади, ран-ги оқариб, қувватсизланади, юрак уриши тезлашади, қон бо-симси пасайди.

Шундай ҳоллар ҳам бўлади-ки, касал кўп қон йўқотганли-ги сабабли баъзан ҳўшидан кет-лади. Айрим беморларда қўл, оёқ муускуллари тортилиб қолади. Бундай касаллар фанат шифо-хонада даволанади. Бу ерда қон-нинг нормал ҳолат келтирувчи пре-паратлар берилди. Касалхонада қон ва ҳўм препаратларини қўйиш билан ҳам даволанлади. Даво-ланиш бир неча ой давом этади,

